

Nr 355.

Av herr **Andersson** i Stockholm **m. fl.**, om *höjning av dyrtidstilläggen åt vissa tjänstemän och arbetare i statstjänst m. m.*

Lönerna för de i statens tjänst anställda befattningshavarna ha allt sedan krigsåren fått utgöra en budgetreglerande faktor. Detta dock ej under goda tider utan endast då budgetsvårigheter kunnat uppvisas som skäl för sänkningar. Den behandling statstjänarnas lönefråga under de senare åren genomgått visar, att under tider med goda konjunkturer då utredes statstjänarnas lönefråga och detta till dess de dåliga konjunkturerna inträda, när så blir fallet, då skrinläggas alla förslag om förbättringar av lönerna för de lägst avlönade, och då kommer förslag om försämring i stället.

I det förslag till grunder för beräkning av dyrtidstilläggen, som regeringen framlagt, ligger en försämring av lönerna. 1931 års riksdag beslöt, att dyrtidstillägget icke skulle räknas efter lägre indextal än 160. Regeringens förslag innebär en nedsättning av dyrtidstilläggen med 1 %. Denna sänkning skulle befattningshavarna alltså få vidkännas i stället för de förhöjningar, varav de lägre avlönade äro i så stort behov. När sänkningen år 1923 genomfördes, gick denna hårdast ut över de lägst avlönade. Som det vid ett flertal tillfällen i riksdagen framhållits äro de ekonomiska svårigheterna ytterligt stora för de lägre befattningshavarna i statens tjänst. De extra beskattningar, som tid efter annan pålagts statstjänarna, ha så undergrävt de lägre avlönades ekonomi, att de icke tåla ytterligare sådana pålagor. Vi anförde under förra riksdagen ett flertal uppgifter till stöd för kravet på en höjning av lönerna för befattningshavarna i de lägre grupperna. Det då styrkta behovet har ej minskats. Ingen utgiftspost har minskats. Det enda som skett är, att den sedan 1923 låga lönen under ytterligare ett år har undergrävt vederbörande befattningshavares och arbetares ekonomi.

Vi hava alltid hävdadt, att de lägre grupperna i längden icke kunna försörja sig på de löner, de nu erhålla. Skillnaden i lönchänseende mellan högre och lägre befattningshavare är emellertid avsevärd och en förändring i detta avseende av omständigheterna påkallad.

Då statsfinansiella skäl anföras mot att bevilja de lägre befattningshavarna en lön, vilken kan betraktas som skälig lön för arbetet och tillräcklig för täckande av levnadskostnaderna, anse vi, att en utjämning bör genomföras genom minskning och borttagande av dyrtidstillägget för de tjänstemän, vilkas löner äro så avvägda, att de trots en sådan åtgärd förbli avsevärt bättre ställda än dem, som befinna sig i de lägre grupperna. Härigenom skulle en

del medel erhållas för genomförande av den för de lägre erforderliga löneförbättringen.

De militärer, som hava lön på övergångsstat, hava i regel skaffat sig civil anställning med relativt goda inkomster. Att borttaga dyrtidstillägget för dessa kan på intet sätt ställa dem i ekonomiska svårigheter. Deras lön bör vidare räknas efter A-ort. De utföra inget arbete åt staten, och det som kvarstår, om dyrtidstillägget borttages, och lönen sänkes till för A-ort föreskrivet belopp, det utgör ett så rikligt tilltaget understöd, att varje arbetslös skulle vara ytterligt tillfredsställd, om han kunde erhålla något liknande. Genom dessa åtgärder ifråga om övergångsstaten skulle omkring 1 miljon kronor kunna inbesparas för att användas till lön åt de befattningshavare, som *arbeta* åt staten.

I anslutning till vad vi sålunda anfört, föreslå vi härmed,

att riksdagen måtte besluta tilldela tjänstemän och arbetare förhöjning av till dem utgående dyrtidstillägg med nedan angivna belopp för år räknat.

A) För befattningshavare med lön enligt avlöningsreglemente utgår förhöjningen enligt följande tabell:

Löneklass	O r t s g r u p p						
	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
1—5.....	396	432	468	504	540	576	612
6.....	360	396	432	468	504	540	576
7.....	324	360	396	432	468	504	540
8.....	288	324	360	396	432	468	504
9.....	252	288	324	360	396	432	468
10.....	216	252	288	324	360	396	432
11.....	180	216	252	288	324	360	396
12.....	132	168	204	240	276	312	345
13.....	72	108	144	180	216	252	288
14.....	—	36	72	108	144	180	216
15.....	—	—	—	24	60	96	132
16.....	—	—	—	—	—	—	36

B) För andra befattningshavare utgår förhöjningen med belopp, som är i tabellen angivet för den löneklass i vilken lönen är närmast jämförlig med den lön, som utgår till befattningshavaren. Är lönen lägre än den i 1:a löneklassen, utgår förhöjningen med belopp, som är angivet för denna löneklass;

att dyrtidstillägget i övrigt utgår efter de grunder, som fastställdes av 1931 års riksdag, dock att befattningshavare, vilken åtnjuter lön enligt 17:de löneklassen i avlöningsregle-

mente för lönerreglerade verk, skall erhålla dyrtidstillägg med 11 procent. Den som har lön enligt 18:de löneklassen med 9 procent. Den som har lön enligt 19:de löneklassen med 6 procent. Den som har lön enligt 20:de löneklassen med 3 procent samt att den, som åtnjuter lön enligt högre löneklass än 20:de, icke skall uppbära något dyrtidstillägg.

För befattningshavare, som nu åtnjuter s. k. oreglerat dyrtidstillägg och har lön, som är högre än den i 17:de löneklassen angivna, utgår dyrtidstillägget med 28 procent och minskas därefter med 2 procent för varje helt 100-tal kronor, med vilket grundlönen överstiger den grundlön, som är angiven i 17:de löneklassen i löneplanen för lönerreglerade verk;

att militärer, som åtnjuta lön på övergångsstat, skola erhålla lön endast med för A-ort fastställt belopp samt att intet dyrtidstillägg skall utgå på denna lön.

Stockholm den 22 januari 1932.

Edoff Andersson.

Aug. Spångberg.

Oscar Öhman.

K. Kilbom.

Nils Flyg.

Verner Karlsson.

Viktor Herou.

J. P. Dahlén.
